

'Mørkeport'

'Dancesalen', også kaldet 'Riddersalen'

I 1785 indrettede militæret Kronborg til kaserne og flere rum blev ombygget. Militæret forlod Kronborg i 1923, hvorefter slottet blev restaureret og genopbygget som i Frederik II og Christian IV's dage.

Slottet er disponeret som et firefløjet anlæg, der omfatter en indre gård. Indgangen sker fra nord over voldgraven, igennem bastionen og frem til den prægtige hovedportal i facaden. Herfra går det videre igennem portrummet ind i gården, hvor man får oplevelsen af en rigt varieret og dog velafbalanceret arkitektur. Et særligt træk udgør trappetårnene, der i overensstemmelse med tidens byggeskik indeholder vindeltrapper og fremstår som næsten selvstændige bygningsdele.

Bygningsanlæggets indre opdeling og funktioner på Frederik II tid kan man i store træk danne sig en forestilling om, selv om der hersker uklarhed om detaljer. Monarkens store kammer lå over porten, så han kunne holde øje med trafikken ind og ud af slottet. Dronningen holdt til i den østlige ende, hvorfra et galleri førte til sydfløjens store rum, kirken og den store dancesal. Den sidste er en af vor arkitekturarvs betydeligste rum. Enkel, men smukt proportioneret og med et pragtfuldt dagslys strømmende ind fra tre sider.

I Danmark er Kulturarvsstyrelsen ansvarlig for at fremlægge nye forslag til verdenslisten. En særlig komite under UNESCO afgør, om de forslåede emner bliver optaget på listen. At blive nomineret som verdensarvsområde, indebærer ikke i sig selv nogen ny form for beskyttelse, men er en ekstra anerkendelse og status.

UNESCO's internetside giver en verdensomfattende præsentation af menneskeheds fælles kultur- og naturarv, www.unesco.org

Kulturarvsstyrelsens internetside præsenterer de danske steder, som er indskrevet på verdensarvslisten, www.kulturarv.dk

På Grønlands Hjemmestyres internetside præsenteres den grønlandske verdensarv, www.nanoq.gl

KULTURARVSSTYRELSEN

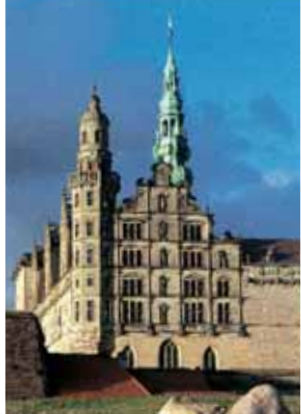
H.C. ANDERSENS BOULEVARD 2
1553 KØBENHAVN K

TELEFON 33 74 51 00
post@kulturarv.dk
www.kulturarv.dk

Kronborg Verdensarv i Danmark og Grønland

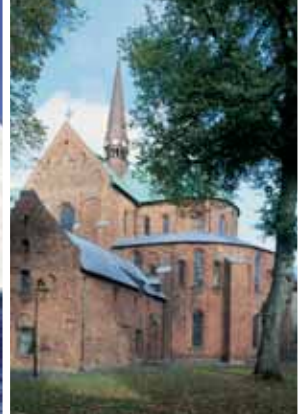
KULTURARVSSTYRELSEN

Kronborg

Ilulissat Isfjord

Roskilde Domkirke

Jelling monumenterne

Dekorationerne i Slotskirken

Kronborg med volde, set fra sydøst

UNESCO

UNESCO er FN's organisation for uddannelse, videnskabelig, kultur og kommunikation (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization). UNESCO's mål er at bidrage til fred og tryghed gennem internationalt samarbejde på disse områder. Organisationen blev oprettet i 1945, og Danmark og Grønland har været medlem siden 1946.

Konventionen om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv

UNESCO vedtog konventionen om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv i 1972. Baggrunden var, at arkæologiske mindesmærker og naturområder i øget grad var i fare for at blive ødelagt af krig, naturkatastrofer, forurening, turisme eller ganske enkelt forfald.

Konventionen opfordrer derfor alle lande til at fremme beskyttelsen af kultur- og naturarven af lokal eller national betydning. Konventionen fik som mål at udpege og søge at bevare den kultur- og naturarv, der har betydning for alle mennesker i verden. Hele menneskehedens kultur- og naturarv.

Kultur- og naturarv kan omfatte monumenter, bygninger, byggerier, kulturlandskaber eller naturområder. Den kan være naturskabt, menneskeskabt eller skabt af mennesker og natur i fællesskab. Den kan være et bygningsværk, som repræsenterer et vigtigt historisk udviklingstrin, eller et naturfænomen af enestående æstetisk eller videnskabelig betydning.

Den internationale kultur- og naturarv samles på UNESCO's Verdensarvsliste. Formålet med listen er at vække global bevidsthed om vor fælles arv og dermed fremme dens bevaring og pleje. Ligeledes at styrke den internationale solidaritet på området med henblik på et forøget videnskabeligt og økonomisk samarbejde hen over grænserne.

Danmark og Grønland ratificerede 'Verdensarvskonventionen' i 1979 og fik i 1994 optaget Jellinghøjene med runesten og kirke på Verdensarvslisten. Året efter blev Roskilde Domkirke optaget. I år 2000 kom Kronborg på listen og senest er Ilulissat Isfjord optaget i 2004.

Kronborg

Kronborgs optagelse på Verdensarvslisten understreger slottets enestående betydning for hele Østersøområdet. Her ved Øresunds smalleste sted kontrollerede man igennem århundreder sejladsen til og fra Østersøen. De passerende skibe blev opkrævet told, en indtægt, der var væsentlig for Danmarks finanser. Derfor gjaldt det om på dette sted at markere kongens magt med et storslået slot indfattet af uindtagelige fæstningsværker. Beliggenheden var forsvarsmæssigt og synsmæssigt optimal.

Kronborg er bygget af Kong Frederik II mellem årene 1574 og 1585, men indeholder rester af Erik af Pommerns senmiddelalderlige borganlæg 'Krogen' fra begyndelsen af 1400-tallet, (slottet nedbrændte i 1629, hvorefter sønnen Christian IV genopbyggede det i faderens stil). Oprindeligt havde Frederik II tænkt sig et slot i røde teglsten prydet med sandstensornamenter og dertil et tegltag, som vi f.eks. kender det fra Frederiksborg slot. Efter tre års byggeri ændrede han dog mening og lod de næsten færdige facader beklæde med sandsten, mens tagene blev dækket af kobber.

Slottets pragtarkitektur er inspireret af nederlandsk renæssance med vandrette opdelinger af facaden og en kraftig hovedgesims. Som kontrast hertil rejser tårne og spir sig magtfuldt over tagene, så der opstår en afbalanceret helhed. På bygningens ydre fremtræder østsiden med en særlig rig facade, hvor gesimslinien bliver brudt af en prægtigt udformet gavl. Den markerer beliggenheden af to af slottets vigtige rum, kirken og den store dansesal.

Hovedformålet har været at imponere de forbisejende, for renæssanceslottet som sådant var på ingen måde egnet til forsvar under krigeriske handlinger. Denne rolle var tiltænkt de omgivende fæstningsværker af jordvolde beklædt med mure af sandsten og foran dem vandfyldte grave. Dertil kom i 1600-tallet en yderligere forstærkning af fæstningens landside med et såkaldt kronværk, benævnt efter planens lighed med en kongekrone. Endnu senere tilføjedes foran dette endnu en befæstningslinie, 'forværket'.